

Arkivnr: 2018/14297-1
Saksbehandlar: Stine Karoline Olsen

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Utval for miljø og samferdsel		17.10.2018
Fylkesutvalet		25.10.2018

Servicelinjene i Bergen

Servicelinjene i Bergen består av fire busslinjer, der tilbodet og bussmateriellet er spesielt tilpassa eldre og rørslehemma, for at desse lettare kan nytte seg av til dømes helse- og servicefunksjonar i dei ulike bydelane. Linjene skil seg frå dei ordinære busslinjene ved å ha stor flatedekning i eit avgrensa område, spesielt tilrettelagt bussmateriell og avgangar midt på dagen. I 2017 hadde tilbodet med servicelinjene ein kostnad på 2,4 millionar kroner, og det er i snitt mellom 4-8 reisande per tur med desse linjene.

Kontrakten for dagens servicelinjer går ut 30.06.2020, med moglegheit for bruk av opsjon i to ekstra år. Før ein forpliktar fylkeskommunen i ein ny kontrakt er det ønskeleg å vurdere korleis best dekke denne type behov framover og om dette er eit tilbod som skal vidareførast i regi av fylkeskommunen/Skyss. Det er berre i Bergen at servicelinjer inngår i kollektivtilbodet i regi av Skyss og det finst dømer på at kommunane sjølve driftar denne type transporttenester. Tilbod av denne typen er ikkje omtala i Regional transportplan for Hordaland eller i Kollektivstrategi for Hordaland. Dagens ordinære rutetilbod er i all hovudsak godt tilgjengeleg også for målgruppene som servicelinjene retter seg mot.

Fylkesrådmannen tilrår å ikkje vidareføre servicelinjene etter at dagens kontrakt går ut i 2020. Det bør bli gjennomført ei utgreiing av framtidig behov og moglege løysingar for denne type transporttenester. Behovet bør bli vurdert i samheng med andre relevante reiseordningar slik som bestillingstransport og TT-ordninga. Skyss vil, som del av arbeidet, ha dialog med Bergen kommune om moglege løysingar.

Økonomi: Saka har innverknad på framtidige budsjett, med reduserte driftskostnadar til kollektivområdet.

Klima: Saka omhandlar tiltak som ikkje har vesentleg innverknad på klima.

Folkehelse: Saka omhandlar tiltak som i utgangspunktet ikkje har vesentleg innverknad på folkehelsa.

Regional planstrategi: Ingen direkte kopling til regionale planar.

Forslag til innstilling

Fylkeskommunen vil ikkje vidareføre servicelinjene i Bergen etter utløp av inneverande kontrakt i juni 2020.

Det skal gjennomførast ei utgreiing av framtidig behov og moglege løysingar for denne type transporttenester. Bergen kommune skal involverast i arbeidet.

Ingrid Kristine Holm Svendsen
kst. fylkesrådmann

Håkon Rasmussen
Fylkesdirektør samferdsel

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 20.09.2018

Bakgrunn

Skyss har hatt ansvaret for servicelinjene sidan 2007, og drifta er anbudsutsett på same måte som dei andre transporttilboda. I dag har Skyss kontrakt med Osbuss AS om drift av servicelinjene i Bergen. Kontrakten går ut 30.06.2020, med moglegheit for bruk av opsjon i to ekstra år.

Før ein startar opp arbeid med ny konkurranseutsetting og forpliktar fylkeskommunen i ei ny kontrakt, er det ønskeleg å vurdere om servicelinjene er eit tilbod som skal vidareførast i regi av fylkeskommunen/Skyss. Mellom anna i lys av dei økonomiske tilhøva for fylkeskommunen er det ønskeleg å gjere ei vurdering av framtidig behov, og i kva grad dette fell under fylkeskommunen sitt ansvar knytt til kollektivtrafikk. Ein ser også ei utvikling av ulike konsept for meir fleksible transportløyningar, som kan vere relevant å vurdere opp mot transportbehovet servicelinjene rettar seg mot.

Tilbod av denne typen er ikkje omtala i Regional transportplan for Hordaland eller i Kollektivstrategi for Hordaland.

Om tilbodet

Servicelinjene i Bergen består av fire linjer; linje 101 Landås, linje 102 Laksevåg, linje 103 Sentrum og linje 104 Åsane. Dette er busslinjer der tilbodet og bussmateriellet er spesielt tilpassa eldre og rørslehemma, for at desse lettare kan nytte seg av til dømes helse- og servicefunksjonar i dei ulike bydelane. Linjene skil seg frå dei ordinære busslinjene ved å ha stor flatedekning i eit avgrensa område, spesielt tilrettelagt bussmaterieill og avgangar midt på dagen. Kvar av linjene har 6-10 turar per dag.

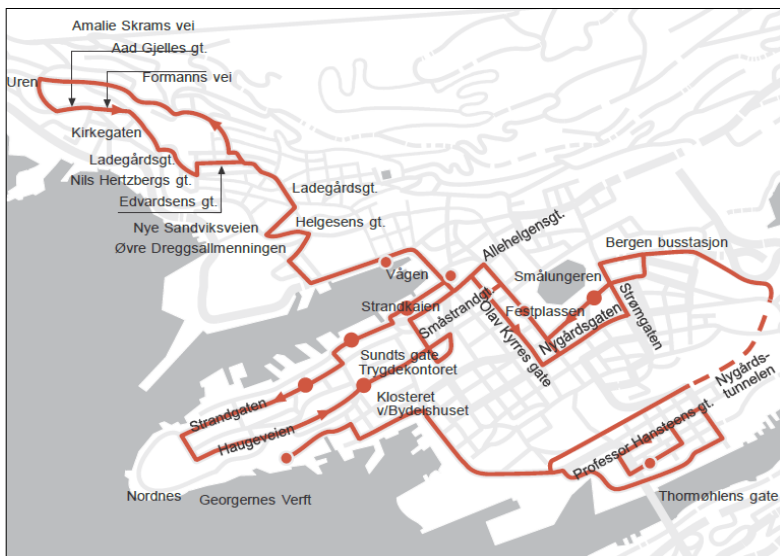

Fig: Trasèkart Bergen sentrum

Servicelinjene vert køyrt med minibussar med ekstra plass til rullestolar eller barnevognar. Ved oppstart av denne transporttenesta skilde bussane på servicelinjene seg tydelegare frå den ordinære bussparken. I dag er alt bussmaterieill i kollektivtrafikken utforma i tråd med lovkrav om universell utforming. Dette inneber til dømes låge gulv utan trappetrinn (ev. knelefunksjon som skal kunne senka bussen), avsett areal til rullestol, høgtalarar ombord i bussen og godt synleg passasjerinformasjon både utanpå og inni bussen. Saman med oppgradering av haldeplassar framstår dagens ordinære rutetilbod i all hovudsak som godt tilgjengeleg også for målgruppene som servicelinjene retter seg mot.

I fleire av områda servicelinjene betener er det per i dag eit godt ordinært kollektivtilbod. Dette gjeld spesielt i Åsane og i Landås-området der ein har stamlinjene og lokale linjer som til saman dekkjer store delar av reisebehova. I andre områder utfyller servicelinjene det ordinære kollektivtilbodet, til dømes som

tverrforbindelse mellom Nordnes/Nøstet og Møhlenpris. Hovudnytta ligg likevel i å gje eit tilbod til ei spissa målgruppe, med fokus på kort gangavstand til spesifikke helse- og servicefunksjonar.

Samla årleg kostnad for servicelinjene er på 2,4 millionar kroner (budsjett 2018), medan årlege inntekter frå tilbodet er anslått til å ligge på i underkant av 500 000 kroner.

Bergen eldreråd og Fylkeseldrerådet har engasjert seg i servicelinjene og har tidlegare ytra ønske om fleire linjer. Dei peikar på at servicelinjene gjev eldre utan eige transportmidlar betre moglegheit for å klare seg sjølve då fleire og fleire no bur lengre heime.

Etterspurnad

Tabellen under viser omfanget av reisande på servicelinjene i løpet av ei veke (basert på teljing veke 16, 2018). Tala gir eit bilete på korleis og i kva grad tilbodet blir nytta. Vi ser at kvar tur i snitt har 6,4 reisande, høgast belegg har linjene på Landås og Laksevåg, lågast har linja i Åsane.

Linje	Passasjertal veke	Turar per dag t/r	Snitt påstigande per avgang
101 Landås (3 dg)	182	8	7,6
102 Laksevåg (3 dg)	136	6	7,5
103 Sentrum (4 dg)	196	8	6,1
104 Åsane (3 dg)	131	10	4,3
Totalt	645	32	
<i>Gjennomsnitt</i>			6,4

Vurdering

Servicelinjene er handtert av Skyss som ein del av kollektivtilbodet i Bergen. Ut frå tilbodet sin funksjon og målgruppe, er det grunn til å stille spørsmål ved om eit særleg tilrettelagt tilbod som dette ligg innanfor det fylkeskommunale ansvaret. Transporten er i all hovudsak knytt opp mot kommunale tenester, og ein kan tenke seg at kommunen har betre føresetnader for å utforme eit tilbod som til ei kvar tid treff det konkrete behovet for slik transport.

Det er berre i Bergen at servicelinjer inngår i kollektivtilbodet i regi av Skyss og det finst dømer på at kommunane sjølve driftar denne type transporttenester. Dagens ordinære rutetilbod er i all hovudsak godt tilgjengeleg også for målgruppene som servicelinjene retter seg mot.

Fylkesrådmannen tilrår å ikkje vidareføre servicelinjene etter at dagens kontrakt går ut i 2020. Skyss vil gjennomføre ei utgreiing av framtidig behov og moglege løysingar for denne type transporttenester. Ein ser også ei utvikling av ulike konsept for meir fleksible transportløysingar, som kan vere relevant å vurdere opp mot transportbehovet servicelinjene rettar seg mot. Behovet bør bli vurdert i samanheng med andre relevante reiseordningar slik som bestillingstransport og TT-ordninga. Skyss vil, som del av arbeidet, ha dialog med Bergen kommune om moglege løysingar.